

Organizacje pozarządowe, a koronawirus część I

W artykule przypomnę Państwu parę uprawnień jakie uzyskały organizacje pozarządowe w tym trudnym czasie.

1. Organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, mogą zwrócić się z wnioskiem o przyznanie świadczeń na rzecz ochrony miejsc pracy, o wypłatę ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych świadczeń na dofinansowanie wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy, w następstwie wystąpienia COVID-19,

2. Opłata roczna z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości należącej do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa należna za 2020 r. organizacja pozarządowa w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, podlega pomniejszeniu proporcjonalnie do liczby dni w tym roku, w których obowiązywał stan epidemii z powodu COVID-19, pod warunkiem:

a) zgłoszenia wniesienia opłaty w pomniejszonej wysokości staroście lub prezydentowi miasta na prawach powiatu, wykonującym zadania z zakresu administracji rządowej, przed upływem terminu, tj. do 31 stycznia 2021 r,

b) braku zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r.

3. Nie pobiera się czynszu najmu i dzierżawy oraz opłaty za użytkowanie przypadających Skarbowi Państwa za okres kolejnych trzech miesięcy w 2020 r. następujących po miesiącu, w którym dokonano zgłoszenia, o którym mowa w lit. a, z tytułu umów najmu, dzierżawy lub użytkowania zawartych na okres co najmniej trzech miesięcy w odniesieniu do nieruchomości należącej do zasobu nieruchomości Skarbu Państwa od organizacji pozarządowej w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz państwowej osoby prawnej w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, u których wystąpił spadek obrotów gospodarczych w następstwie wystąpienia COVID-19, pod warunkiem:

a) zgłoszenia wnoszenia należności z pominięciem należności za wskazany we wniosku okres kolejnych trzech miesięcy staroście lub prezydentowi miasta na

prawach powiatu, wykonującym zadania z zakresu administracji rządowej, lub kierownikowi państwowej jednostki organizacyjnej na rzecz, której ustanowiono trwały zarząd,

b) braku zaległości w regulowaniu zobowiązań podatkowych, składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Pracy lub Fundusz Solidarnościowy do końca trzeciego kwartału 2019 r.

4. W okresie obowiązywania stanu epidemii, od organizacji pozarządowych w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 i 1570 oraz z 2020 r. poz. 284) i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 tej ustawy w zakresie, w których prowadzona jest działalność pożytku publicznego wstrzymuje się pobieranie:

a) wynagrodzeń dla organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi wynikających z umowy, której przedmiotem jest korzystanie z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych lub pobór wynagrodzenia za takie korzystanie, a wynagrodzenia te nie są określane jako wprost zależne od faktycznego przychodu lub dochodu tego podmiotu za świadczenie przez niego usług w danym okresie,

b) opłat abonamentowych, o których mowa w ustawie z dnia 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych.

Warunkami skorzystania z wstrzymania poboru wynagrodzeń i opłat jest spełnienie łącznie dwóch warunków:

– świadczenie przed wejściem w życie niniejszej ustawy przez przedsiębiorcę usług w miejscu, które umożliwia zapoznanie się przez jego klientów z utworami lub przedmiotami praw pokrewnych

- bycie płatnikiem wyżej wymienionych wynagrodzeń i opłat.

5. Rada gminy może wprowadzić, w drodze uchwały, za część roku 2020, zwolnienia z podatku od nieruchomości: gruntów, budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, których płynność finansowa uległa pogorszeniu w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych z powodu COVID-19.

6. Aby przeciwdziałać negatywnym skutkom COVID-19 starosta może, na podstawie umowy, udzielić ze środków Funduszu Pracy jednorazowo pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej lub statutowej organizacji pozarządowej lub podmiotowi, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które prowadziły działalność przed dniem 1 kwietnia 2020 r.

7. Starosta może, na podstawie zawartej umowy, przyznać organizacji pozarządowej lub podmiotowi, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń

pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne, w przypadku spadku przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19.

8. W okresie obowiązywania stanu epidemii, administracja publiczna zlecając realizację zadania publicznego organizacjom pozarządowym, jest upoważniona do przedłużenia terminu na złożenie sprawozdania z wykonania zleconego zadania publicznego oraz rozliczenia udzielonej dotacji na realizację zadania publicznego z pominięciem terminów wynikających z ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a także do uznania za uzasadnione wydatki poniesione na sfinansowanie działań realizowanych w ramach zleconego zadania publicznego, które zostały odwołane w następstwie okoliczności związanych z obowiązywaniem stanu epidemii.

9. W przypadku, niewykonania założonego planu działań lub nieosiągnięcie rezultatów założonych w umowie, na podstawie której zlecono realizację zadania publicznego, nie można to skutkować uznaniem dotacji na realizację zadania publicznego w tej części za wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem, pobraną nienależnie lub w nadmiernej wysokości i podlegającą zwrotowi.

10. W stanie stanu epidemii bank może dokonać zmiany określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu udzielonego na podstawie ustawy Prawo bankowe, organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeżeli:

a) kredyt został udzielony przed dniem 8 marca 2020 r. oraz

b) zmiana taka jest uzasadniona oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy dokonaną przez bank nie wcześniej niż w dniu 30 września 2019 r.

11. Jeżeli kadencja **zarządu fundacji lub jej innych organów** upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, lub do 30 dni po odwołaniu danego stanu, podlega ona przedłużeniu do czasu wyboru zarządu fundacji lub jej innych organów na nową kadencję, jednak nie dłużej niż do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

12. Jeżeli kadencja **władz stowarzyszenia** upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, lub do 30 dni po odwołaniu danego stanu, podlega ona przedłużeniu do czasu wyboru władz stowarzyszenia na nową kadencję, jednak nie dłużej niż do 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

Ustawą z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, wprowadzono zapisy umożliwiające pracę on-line organów zarządzających fundacjami i stowarzyszeniami.

W czasie wprowadzenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, zachowując właściwą procedurę wskazaną w art. 16 i 18 cytowanej wyżej ustawy - organizacje

pozarządowe, mogą organizować posiedzenia zarządów, lub innych ciał statutowych poprzez komunikację elektroniczną. Oczywiście dotyczy to tylko organizacji pozarządowych, które w swoich statutach dotychczas nie posiadają zapisów umożliwiających odbywania posiedzeń organów przez komunikację elektroniczną.

Z analizy zapisów art. 16 i 18 ustawy wynika, że zniesienie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii jest jednocześnie końcem możliwości prowadzenie posiedzeń drogą elektroniczną takich organizacji pozarządowych.

Dlatego proponuję, by w statut wpisać możliwość komunikacji elektronicznej wszelkich organów organizacji pozarządowej.

**Powyższy zbiór informacji pochodzi z artykułów z Regionalnego Punktu Doradczego
dla organizacji pozarządowych w UMWD**